

Vigtighed, Noget, som for mig hænger sammen med Tilstedeligheden af Tvedelingen overhovedet, at denne Tvedeling ikke føres videre, end Lovforslaget oprindeligt gik ud paa, og end der udtrykkelig bestemmes i de Endringsforslag, som nu fra min Side forelægges til § 5: Man vil sige: Ja, men der er jo ogsaa kun givet en Bemyndigelse for Ministeren. Ganstke vist; men, naar man her fastsætter et saadant Princip for hele Undervisningen som Tvedelingen, skal man fastsætte det med bestemte Grændser, i det Ringeste i Alt, hvad der vedrører det Principielle, og man skal ikke berolige sig ved, at Ministeren dog ikke vil misbruge den her givne Bemyndigelse; thi det er ingen Misbrug, naar han efter sin Overbevisning benytter den helt ud, og de ærede Medlemmer ville derhos vistnok indrømme, at en saadan Antydning, hvori man siger, at det og det skal læres, men at Ministeren kan indskrænke det, er et ligefremt Fingerpeg paa, at man ønsker og ventet, at Ministeren skal gjøre det. Naar man siger, at de skulle lære Latin i fire Klasser og Naturhistorie i fire Klasser, men at Ministeren kan indskrænke det, saa tror jeg, at det navnlig saaledes, som Stemningen er hos Enkelte, maa anses som et Duffe, der endnu ikke har kunnet gjøre sig gjældende i Lovsform, en Forfrist, som man ventet vil blive taget tilfølgende. Kommer der nu engang en Minister, der vil gjøre det, da vil man ikke letteligen kunne komme tilbage derfra, og kommer man ogsaa tilbage derfra, saa vil det i alt Fald ikke ske uden gennem store Forstyrrelser og megen Alieghed. Seg kan derfor ikke Andet end paa det Indstændigste opfordre det høie Things Medlemmer til at udstemme denne Sætning, hvorved der ikke sker nogen Forandring, i hvad der fandtes i Regjeringsudkastet. Derved vil Paragrafen komme til at indeholde en virkelig Forfrist og Bestemmelse, og man undgaar en meget betænkelig Bemyndigelse, hvis Anvendelse vil kunne undergrave det hele Princip. — Seg har dernæst foreslaaet, at ogsaa det næste Punktum skal udgaa, det, som handler om Valgsfrihed med Hensyn til et af de nyere Sprog. Dgsaa her er der et Tegnpaa — ja, jeg kommer ikke gjerne tilbage dertil, det vil maasse anses som hidrørende fra en over-

dreven Eyst til at øve Kritik; men det er for mig Sandheden i denne Sag. — ogsaa her er der et Tegnpaa, at det Forslag, der nu er opstillet, trænger til en Bearbejdelse i det Enkelte, og at det ikke har undergaaet nogen fuldstændig Prøvelse. Selve Udtrykket er jo befynderligt. Hvad betyder „valgfrit Sag“? Efter den almindelige Sprogbrug og efter Sprogbrugen i Skoleanordningerne, s. Gr. i Sverrig, ere valgfri Gjenstande de, af hvilke man kan tage den ene, hvilken man vil; men den ene skal man tage, og den anden er man saa fri for. Men hvorledes er Forholdet her? Det er jo iforveien sagt, at de, som følge den sproglig-klassiske Retning, skulle ikke have Engelsk. — de skulle altsaa have Fransk og Tydsk, — hvorimod de, som følge den anden Retning, skulle have Engelsk, og naar man nu siger, at det ene af de levende Sprog er valgfrit, kan jo Meningen dermed ikke være nogen anden, end at de kunne kaste det ene overbord uden at sætte Noget istedet. Med andre Ord: For de Disciple, der ønske Lettelse, er det bestemt, at istedetfor tre Sprog behøve de, der følge den ene Retning, kun at læse to, og istedetfor to Sprog behøve de, der følge den anden Retning, kun at læse eet. Underledes kunne Ordene ikke forstås. Det er uheldige Udtryk, og det er en uheldig Bestemmelse; thi jeg kan efter hele vor Kulturstilling ikke Andet end anse det for uheldigt, at just de Disciple, som siges at have gjen- nemgaaet en sproglig-historisk Dannelsesskole, kunne komme til Universitetet uden at have gjort Bekjendtskab med mere end eet eneste levende Sprog. Enten have de indskrænket sig til Tydsk og aldeles udelukket Fransk, eller de have indskrænket sig til Fransk og aldeles udelukket Tydsk. Dgsaa her er der ganstke vist kun givet Ministeren en Bemyndigelse til at indføre dette; men Bemyndigelsen er givet i en uheldig Form, og jeg tror i ethvert Fald, at det er en Bemyndigelse, der ikke paa nogen Maade bør gives. — Seg skal ikke gaa ind paa et andet Spørgsmaal, hvorom der er stillet Forslag af et andet æret Medlem, nemlig det ærede 5te Medlem for Kjøbenhavn (Ploug), nemlig Spørgsmaalet om Bibeholdelsen af Engelsk for den sproglig-historiske Af-